Biuletyn Europejski nr 10 (69)/2019*

Spis treści

Informacje **2**

Nowe akty prawne Unii Europejskiej **5**

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej **6**

Cudzoziemcy 6

Obywatelstwo Unii Europejskiej 6

Ochrona środowiska 7

Ochrona danych osobowych 9

Podatki 11

Rolnictwo i rybołówstwo 19

Transport 23

Zamówienia publiczne 24

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka **27**

Nowe pytania prejudycjalne sądów administracyjnych **29**

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

- 2 października 2019 r. Rada Europy uroczyście obchodziła 70tą rocznicę powstania. Więcej na temat ceremonii obchodów: https://www.coe.int/en/web/portal/-/ceremonie-de-commemoration-du-70e-anniversaire.

- 3 października 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości UE wydał wyrok w sprawie C-260/18, *Dziubak*. Postępowanie przed Trybunałem zostało zainicjowane pytaniem prejudycjalnym sądu rozstrzygającego w przedmiocie nieważności umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej z uwagi na nieuczciwe warunki umowy dotyczące różnic kursowych. Trybunał orzekł:

1) Artykuł 6 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, aby sąd krajowy, po stwierdzeniu nieuczciwego charakteru niektórych warunków umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej i oprocentowanego według stopy procentowej bezpośrednio powiązanej ze stopą międzybankową danej waluty, przyjął, zgodnie z prawem krajowym, że ta umowa nie może nadal obowiązywać bez takich warunków z tego powodu, że ich usunięcie spowodowałoby zmianę charakteru głównego przedmiotu umowy.

2) Artykuł 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, że z jednej strony skutki dla sytuacji konsumenta wynikające z unieważnienia całości umowy, takie jak te, o których mowa w wyroku z dnia 30 kwietnia 2014 r., Kásler i Káslerné Rábai (C-26/13, EU:C:2014:282), należy oceniać w świetle okoliczności istniejących lub możliwych do przewidzenia w chwili zaistnienia sporu, a z drugiej strony, do celów tej oceny decydująca jest wola wyrażona przez konsumenta w tym względzie.

3) Artykuł 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie wypełnieniu luk w umowie, spowodowanych usunięciem z niej nieuczciwych warunków, które się w niej znajdowały, wyłącznie na podstawie przepisów krajowych o charakterze ogólnym, przewidujących, że skutki wyrażone w treści czynności prawnej są uzupełniane w szczególności przez skutki wynikające z zasad słuszności lub ustalonych zwyczajów, które nie stanowią przepisów dyspozytywnych lub przepisów mających zastosowanie, jeżeli strony umowy wyrażą na to zgodę.

4) Artykuł 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie utrzymywaniu w umowie nieuczciwych warunków, jeżeli ich usunięcie prowadziłoby do unieważnienia tej umowy, a sąd stoi na stanowisku, że takie unieważnienie wywołałoby niekorzystne skutki dla konsumenta, gdyby ten ostatni nie wyraził zgody na takie utrzymanie w mocy.

▪ 7 października 2019 r. Rada UE zatwierdziła nową unijną dyrektywę chroniącą sygnalistów. Polska ma dwa lata na jej wdrożenie.

▪ 9 października 2019 r. Kolegium komisarzy Komisji Europejskiej podjęło decyzję w sprawie kilku procedur naruszeniowych wobec krajów państw członkowskich UE; KE zdecydowała m. in., że skieruje skargę do TSUE w związku z tzw. „dyscyplinarkami" dla polskich sędziów. Zdaniem Komisji, sędziom nie zapewnia się m.in. ochrony przed kontrolą polityczną, co podważa zasadę niezawisłości. Oficjalne postępowanie ws. naruszenia prawa unijnego przeciwko Polsce KE rozpoczęła już na początku kwietnia.

▪ 16 października 2019 r. unijni ministrowie po raz kolejny (trzeci) nie porozumieli się w sprawie rozpoczęcia procesu przyjmowania Albanii i Macedonii Północnej do Wspólnoty, ponieważ sprzeciwiła się temu Francja.

▪ 16 października 2019 r., po dwóch latach przygotowań, rozpoczął działalność Europejski Urząd ds. Pracy (*European Labour Authority – ELA*). Państwa członkowskie zdecydowały, że siedziba Urzędu znajdzie się w Bratysławie, w Słowacji.

▪ 17 października 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości UE wydał wyrok w zainicjowanej pytaniem prejudycjalnym NSA sprawie C-653/18, Unitel Sp. z o.o. przeciwko Dyrektorowi Izby Skarbowej w Warszawie (zob. s. 16).

▪ 17 października 2019 r. podczas głosowania w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ Polska została wybrana do Rady Praw Człowieka ONZ na kadencję obejmującą lata 2020–2022, uzyskała 124 głosy.

▪ 17 października 2019 r. udało się osiągnąć porozumienie ws. warunków wystąpienia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej. W myśl projektu umowy Irlandia Północna będzie nadal podlegała ograniczonemu zestawowi unijnych regulacji, głównie dotyczących dóbr. To oznacza, że wszelkie procedury dotyczące dóbr będą odbywały się w punktach wejścia do Irlandii Północnej. Zatwierdzenie umowy przez Radę Europejską nie oznacza automatycznie uniknięcia bezumownego *Brexitu*, dokument musi zostać bowiem przyjęty również przez parlament w Londynie. Tymczasem 19 października posłowie Izby Gmin choć zatwierdzili treść umowy (stosunkiem 329 do 299 głosów) przyjęli także (stosunkiem 322 do 306 głosów) poprawkę, która zmusza premiera Borisa

Johnsona do zwrócenia się do Brukseli o kolejne przesunięcie terminu *Brexitu* do 31 stycznia 2020 r. Poprawka przewiduje wstrzymanie poparcia dla umowy do czasu, gdy stosowne ustawy nie zostaną przyjęte i nie wejdą w życie. Jej celem ma być uniknięcie sytuacji, w której członkowie Izby Gmin poparliby porozumienie (*Withdrawal Agreement Bill* – WAB), ale ustawa nie przeszłaby całego procesu legislacyjnego przed dniem 31 października i Wielka Brytania – mimo porozumienia politycznego z Brukselą – musiałaby opuścić Wspólnotę bez umowy. Ponadto, aktywiści sprzeciwiający się wyjściu Wielkiej Brytanii ze wspólnoty złożyli w szkockim sądzie wniosek o zablokowanie przyjęcia WAB. Dnia 28 października 2019 r. Przewodniczący Rady Europejskiej Donald Tusk poinformował, że pozostałe 17 państw członkowskich zaakceptuje wniosek Wielkiej Brytanii o przedłużenie *Brexitu* do 31 stycznia 2020 r. Jednak Rada Europejska wyklucza możliwość renegocjowania umowy o warunkach wyjścia Wielkiej Brytanii z UE.

- 22 października 2019 r. Komisja Europejska Chorwacja spełniła kryteria do przystąpienia do strefy Schengen. Nie oznacza to jednak automatycznego przystąpienia bałkańskiego kraju do tego obszaru. Ostateczna decyzja należy do państw UE, które muszą być w tej sprawie jednomyślne. Obecnie do strefy przynależy 26 państw, w tym Polska. Teraz od tych krajów członkowskich będzie zależała przyszłość akcesji Chorwacji do tej strefy.

- 24 października obchodzony jest Dzień Organizacji Narodów Zjednoczonych (*United Nations Day*), rezolucja A/RES/168 (II) oraz rezolucja A/RES/2782 (XXVI) – teksty rezolucji *vide*: https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/168%20(II) oraz https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/2782%20(XXVI).

- 24 października 2019 r. rzecznik KE poinformował, że mimo oczekiwania opinii publicznej w UE nie zanosi się na rezygnację z sezonowej zmiany czasu. Wyjaśnił, że przeciw jest większość państw członkowskich. Przeciwna projektowi jest także Polska. Rzecznik przypomniał, że Parlament Europejski w marcu 2019 r. zatwierdził przepisy znoszące zmianę czasu w państwach unijnych od roku 2021 i teraz decyzja należy państw członkowskich.

- 29 października 2019 r. do TSUE wpłynęła skarga Komisji Europejskiej przeciwko Polsce w sprawie systemu dyscyplinarnego dla sędziów. Chodzi o

postępowanie w sprawie naruszenia prawa unijnego rozpoczęte na początku kwietnia br. Komisja stwierdziła wtedy, że system może być zagrożeniem dla niezawisłości sędziowskiej. Uznała też, że Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego, która składa się wyłącznie z sędziów wybranych przez powołaną przez polityków Krajową Radę Sądownictwa, „nie gwarantuje bezstronności organu". KE chce rozpatrzenia skargi w trybie przyspieszonym.

Nowe akty prawne UE

[*)Podane informacje stanowią wybór nowych aktów prawnych UE we wskazanym miesiącu]

- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 2019/1705 z dnia 10 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 2019/1197 w odniesieniu do terminów, w których Zjednoczone Królestwo musi spełnić warunki kwalifikowalności do finansowania unijnego w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii (Dz.Urz. z 2019 r., L 260, s. 40–41).

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2019/1799 z dnia 22 października 2019 r. ustanawiające specyfikacje techniczne w odniesieniu do indywidualnych systemów zbierania deklaracji *online* na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej Unii (Dz.Urz. z 2019 r., L 274, s. 3).

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy]

Cudzoziemcy

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 października 2019 r. w sprawie C-302/18, X przeciwko Belgische Staat

Odesłanie prejudycjalne – Polityka imigracyjna – Status obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi – Dyrektywa 2003/109/WE – Przesłanki uzyskania statusu rezydenta długoterminowego – Artykuł 5 ust. 1 lit. a) – Stałe, regularne i wystarczające środki

*) Artykuł 5 ust. 1 lit. a) dyrektywy Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi należy interpretować w ten sposób, że pojęcie „środków", o których mowa w tym przepisie, nie odnosi się wyłącznie do „własnych środków" osoby ubiegającej się o uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego, ale może też obejmować środki udostępnione jej przez osobę trzecią, pod warunkiem, że w świetle indywidualnej sytuacji danego wnioskodawcy, środki te można uznać za stałe, regularne i wystarczające.

Obywatelstwo Unii Europejskiej

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 2 października 2019 r. w sprawie C-93/18, Ermira Bajratari przeciwko Secretary of State for the Home Department

Odesłanie prejudycjalne – Obywatelstwo Unii Europejskiej – Dyrektywa 2004/38/WE – Prawo pobytu obywatela państwa trzeciego będącego wstępnym w linii prostej małoletnich obywateli Unii – Artykuł 7 ust. 1 lit. b) – Wymóg posiadania wystarczających środków – Środki składające się z dochodów pochodzących z pracy

wykonywanej bez zezwolenia na pobyt i zezwolenia na pracę

*) Artykuł 7 ust. 1 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/38/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG należy interpretować w ten sposób, że małoletni obywatel Unii posiada wystarczające środki, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej przyjmującego państwa członkowskiego w okresie jego pobytu również w sytuacji, jeżeli źródłem tych środków są dochody uzyskiwane z pracy, którą ojciec tego obywatela, będący obywatelem państwa trzeciego i nieposiadający zezwolenia na pobyt i zezwolenia na pracę w tym państwie członkowskim, wykonuje nielegalnie.

Ochrona środowiska

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 października 2019 r. w sprawie C-674/17, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola Pohjois-Savo – Kainuu ry

Odesłanie prejudycjalne – Ochrona siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dyrektywa 92/43/EWG – Artykuł 12 ust. 1 – System ścisłej ochrony gatunków zwierząt – Załącznik IV – Canis lupus (wilk) – Artykuł 16 ust. 1 lit. e) – Odstępstwo zezwalające na pozyskiwanie ograniczonej liczby okazów danego gatunku – Polowania w celu ochrony populacji – Ocena stanu ochrony populacji danego gatunku

*) Artykuł 16 ust. 1 lit. e) dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zmienionej dyrektywą Rady 2013/17/UE z dnia 13 maja 2013 r., należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przyjmowaniu decyzji wprowadzających odstępstwa od zakazu celowego zabijania wilków, przewidzianego w art. 12 ust. 1 lit. a) w związku z lit. a) załącznika IV do tej dyrektywy, aby prowadzić polowania w celu ochrony populacji, zmierzające do walki z kłusownictwem, jeżeli:

– cel, który realizują takie odstępstwa, nie jest jasno i precyzyjnie uzasadniony i jeżeli, w świetle ścisłych danych naukowych, organ krajowy nie jest w stanie wykazać, że odstępstwa są odpowiednim środkiem do osiągnięcia tego celu,

– nie zostało należycie wykazane, że zamierzony cel nie może zostać osiągnięty za pomocą innego zadowalającego rozwiązania, ponieważ samo istnienie nielegalnej działalności lub trudności, które napotyka sprawowanie nad nią nadzoru, nie mogą stanowić wystarczającego dowodu w tym względzie,
– nie ma gwarancji, że odstępstwa nie zaszkodzą utrzymaniu we właściwym stanie ochrony populacji danego gatunku w ich naturalnym zasięgu,

– odstępstwa nie były przedmiotem oceny stanu ochrony populacji danego gatunku oraz oddziaływania, jakie proponowane odstępstwo może na nie wywrzeć na poziomie terytorium tego państwa członkowskiego lub, w stosownych przypadkach, na poziomie danego regionu biogeograficznego, jeżeli granice tego państwa członkowskiego pokrywają się z kilkoma regionami biogeograficznymi lub jeżeli wymaga tego naturalny zasięg gatunku oraz, w miarę możliwości, na poziomie transgranicznym, oraz

– nie są spełnione wszystkie przesłanki wymagające by pozyskiwanie lub przetrzymywanie niektórych okazów gatunków wymienionych w załączniku IV do wspomnianej dyrektywy odbywało się w ściśle nadzorowanych warunkach, w sposób wybiórczy i w ograniczonym stopni, których przestrzeganie musi zostać ustalone w szczególności na podstawie liczebność populacji danego gatunku, jego stan ochrony i cech biologicznych.

Do sądu odsyłającego należy sprawdzenie, czy tak jest w sprawie w postępowaniu głównym.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 24 października 2019 r. w sprawie C-212/18, Prato Nevoso Termo Energy Srl przeciwko Provincia di Cuneo, ARPA Piemonte

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Dyrektywa 2008/98/WE – Odpady – Zużyte oleje roślinne, które zostały poddane obróbce chemicznej – Artykuł 6 ust. 1 i 4 – Utrata statusu odpadu – Dyrektywa 2009/28/WE – Promowanie stosowania energii ze

źródeł odnawialnych – Artykuł 13 – Krajowe procedury wydawania zezwoleń, certyfikacji i licencjonowania mające zastosowanie do instalacji do wytwarzania energii elektrycznej, ogrzewania lub chłodzenia z odnawialnych źródeł energii – Wykorzystanie biopłynu jako źródła zasilania elektrowni

*) Artykuł 6 ust. 1 i 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy w związku z art. 13 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1513 z dnia 9 września 2015 r. należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one przepisom krajowym, na podstawie których wniosek o zezwolenie na zastąpienie metanu jako źródła zasilania elektrowni wytwarzającej emisje do atmosfery substancją pochodzącą z chemicznej obróbki zużytych olejów roślinnych podlega oddaleniu ze względu na to, że substancja ta nie znajduje się w wykazie kategorii paliw z biomasy dopuszczonych do tego celu, a wykaz ten może zostać zmieniony jedynie dekretem ministerialnym, którego procedura przyjęcia nie jest skoordynowana z postępowaniem administracyjnym o wydanie zezwolenia na stosowanie takiej substancji jako paliwa, jeżeli państwo członkowskie mogło uznać bez popełnienia oczywistego błędu w ocenie, że nie wykazano, iż stosowanie tego oleju roślinnego w takich okolicznościach spełnia warunki ustanowione w art. 6 ust. 1 dyrektywy 2008/98, a w szczególności, że takie stosowanie jest wolne od jakichkolwiek możliwych niekorzystnych skutków dla środowiska i zdrowia ludzkiego. Do sądu odsyłającego należy weryfikacja, czy tak jest w sprawie w postępowaniu głównym.

Ochrona danych osobowych

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 1 października 2019 r. w sprawie C-673/17, Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände –

Verbraucherzentrale Bundesverband eV przeciwko Planet49 GmbH

Odesłanie prejudycjalne – Dyrektywa 95/46/WE – Dyrektywa 2002/58/WE – Rozporządzenie (UE) 2016/679 – Przetwarzanie danych osobowych i ochrona prywatności w sektorze łączności elektronicznej – Cookies – Pojęcie zgody osoby, której dane dotyczą – Oświadczenie o wyrażeniu zgody za pomocą zaznaczonego domyślnie okienka wyboru

*) Artykuł 2 lit. f) i art. 5 ust. 3 dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej), zmienionej dyrektywą 2009/136/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2009 r., w związku z art. 2 lit. h) dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, a także z art. 4 pkt 11 i art. 6 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych), należy interpretować w ten sposób, że zgoda, o której mowa w tych przepisach, nie jest ważna, jeżeli przechowywanie informacji lub dostęp do informacji już przechowywanych w urządzeniu końcowym użytkownika strony internetowej, za pośrednictwem plików cookie, zostały zaakceptowane za pomocą domyślnie zaznaczonego okienka wyboru, którego zaznaczenie użytkownik ten musi usunąć, aby odmówić udzielenia zgody.

*) Sposób interpretowania art. 2 lit. f) i art. 5 ust. 3 dyrektywy 2002/58, zmienionej dyrektywą 2009/136, w związku z art. 2 lit. h) dyrektywy 95/46, a także z art. 4 pkt 11 i art. 6 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 2016/679, nie powinien pozostawać w zależności od tego, czy informacje przechowywane lub udostępniane w urządzeniu końcowym użytkownika strony internetowej stanowią dane osobowe w rozumieniu dyrektywy 95/46 i rozporządzenia 2016/679.

*) Artykuł 5 ust. 3 dyrektywy 2002/58 należy interpretować w ten sposób, że informacje, jakich usługodawca powinien udzielić użytkownikowi strony

internetowej, obejmują również wskazanie okresu funkcjonowania plików cookie oraz określenie, czy osoby trzecie mogą uzyskać dostęp do takich plików.

Podatki

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 października 2019 r. w sprawie C-329/18, Valsts ieņēmumu dienests przeciwko „Altic" SIA

Odesłanie prejudycjalne – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Nabycie środków spożywczych – Odliczenie podatku naliczonego – Odmowa odliczenia – Ewentualnie fikcyjny dostawca – Oszustwo w podatku VAT – Wymagania dotyczące wiedzy posiadanej przez nabywcę – Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 – Obowiązek śledzenia przemieszczania żywności i identyfikacji dostawcy – Rozporządzenia (WE) nr 852/2004 i (WE) nr 882/2004 – Obowiązki spoczywające na przedsiębiorstwach sektora spożywczego – Wpływ na prawo do odliczenia podatku VAT

*) Artykuł 168 lit. a) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2010/45/UE z dnia 13 lipca 2010 r., należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on odmówieniu podatnikowi uczestniczącemu w łańcuchu żywnościowym prawa do odliczenia naliczonego podatku od wartości dodanej (VAT) z tego tylko powodu – przy założeniu, że zostało to należycie udowodnione, a czego zweryfikowanie należy do sądu odsyłającego – iż ów podatnik nie przestrzegał ciążących na nim na mocy art. 18 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności obowiązków związanych z identyfikacją jego dostawców w celu umożliwienia śledzenia przemieszczania środków spożywczych. Niewykonanie tych obowiązków może jednak stanowić jeden z elementów, które łącznie w spójny sposób wskazują na to, że podatnik wiedział lub powinien był wiedzieć, że uczestniczy w transakcji

związanej z oszustwem w VAT, co podlega ocenie sądu odsyłającego.

*) Artykuł 168 lit. a) dyrektywy 2006/112, zmienionej dyrektywą 2010/45, należy interpretować w ten sposób, że brak zweryfikowania przez podatnika uczestniczącego w łańcuchu żywnościowym, czy jego dostawcy są zarejestrowani przez właściwe organy zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych i art. 31 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt nie ma znaczenia dla celów ustalenia tego, czy podatnik wiedział lub powinien był wiedzieć, że uczestniczy w transakcji związanej z oszustwem w VAT.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 9 października 2019 r. w sprawach połączonych C-573/18 i C-574/18 r, C GmbH & Co. KG, C-eG przeciwko Finanzamt Z

Odesłanie prejudycjalne – Szósta dyrektywa 77/388/EWG – Artykuł 11 część A ust. 1 lit. a) – Podstawa opodatkowania – Subwencja związana bezpośrednio z ceną – Rozporządzenie (WE) nr 2200/96 – Artykuł 11 ust. 1 i art. 15 – Organizacja producentów rolnych, która utworzyła fundusz operacyjny – Dostawy dokonane przez organizację producentów na rzecz jej członków za opłatą niepokrywającą całości ceny zakupu – Dodatkowe finansowanie z funduszu operacyjnego

*) Artykuł 11 część A ust. 1 lit. a) szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku, należy interpretować w ten sposób, że w okolicznościach takich jak te rozpatrywane w postępowaniach głównych, w których „organizacja producentów” w rozumieniu art. 11 rozporządzenia (WE) Rady nr 2200/96 z dnia 28 października 1996 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku owoców

i warzyw dokonuje zakupu towarów od poddostawców, dostarcza te towary zrzeszonym w niej członkom i otrzymuje od nich płatność niepokrywającą ceny zakupu, kwota, jaką fundusz operacyjny, taki jak przewidziany w art. 15 tego rozporządzenia, wypłaca tej organizacji producentów za dostawę tych towarów na rzecz producentów, wlicza się do świadczenia wzajemnego oraz powinna zostać uznana za wypłacaną przez osobę trzecią subwencję bezpośrednio związaną z ceną tej transakcji.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 16 października 2019 r. w sprawie C-189/18, Glencore Agriculture Hungary Kft. przeciwko Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebviteli Igazgatósága

Odesłanie prejudycjalne – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuły 167 i 168 – Prawo do odliczenia VAT – Odmowa – Oszustwo – Przeprowadzanie dowodów – Zasada poszanowania prawa do obrony – Prawo do bycia wysłuchanym – Dostęp do akt – Artykuł 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej – Skuteczna kontrola sądowa – Zasada równości broni – Zasada kontradyktoryjności – Uregulowanie krajowe lub praktyka krajowa, zgodnie z którymi przy weryfikacji prawa podatnika do odliczenia VAT organ podatkowy jest związany ustaleniami faktycznymi i kwalifikacjami prawnymi dokonanymi przez niego w ramach powiązanych postępowań administracyjnych, w których podatnik ten nie był stroną

*) Dyrektywę Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zasadę poszanowania prawa do obrony oraz art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że co do zasady nie sprzeciwiają się one uregulowaniu lub praktyce danego państwa członkowskiego, zgodnie z którymi w trakcie weryfikacji wykonanego przez podatnika prawa do odliczenia podatku od wartości dodanej (VAT) organ podatkowy jest związany ustaleniami faktycznymi i kwalifikacjami prawnymi dokonanymi już przez siebie w ramach powiązanych postępowań administracyjnych wszczętych przeciwko dostawcom tego podatnika, na których zostały oparte decyzje, które stały się ostateczne, stwierdzające istnienie oszustwa związanego z VAT popełnionego przez dostawców, z zastrzeżeniem, po

pierwsze, że nie zwalniają one organu podatkowego z obowiązku zapoznania podatnika z dowodami, w tym z dowodami pochodzącymi z owych powiązanych postępowań administracyjnych, na podstawie których zamierza on wydać decyzję, oraz że podatnik ten nie zostaje w ten sposób pozbawiony prawa do skutecznego zakwestionowania w trakcie toczącego się przeciwko niemu postępowania owych ustaleń faktycznych i kwalifikacji prawnych, po drugie, że wspomniany podatnik może w trakcie tego postępowania uzyskać dostęp do wszystkich dowodów zebranych w trakcie owych powiązanych postępowań administracyjnych lub w jakimkolwiek innym postępowaniu, na których to dowodach wspomniany organ zamierza oprzeć swą decyzję lub które to dowody mogą zostać wykorzystane przy wykonywaniu prawa do obrony, chyba że cele leżące w interesie ogólnym uzasadniają ograniczenie tego dostępu, oraz po trzecie, że sąd rozpoznający skargę na tę decyzję może skontrolować zgodność z prawem uzyskania i wykorzystania owych dowodów oraz ustaleń, które mają decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia skargi, dokonanych w decyzjach administracyjnych wydanych względem wspomnianych dostawców.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 16 października 2019 r. w sprawach połączonych C-4/18 i C-5/18, Michael Winterhoff przeciwko Finanzamt Ulm oraz Jochen Eisenbeis przeciwko Bundeszentralamt für Steuern

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Wspólny system podatku od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 132 ust. 1 lit. a) – Zwolnienia dotyczące określonych czynności wykonywanych w interesie publicznym – Publiczne służby pocztowe – Dyrektywa 97/67/WE – Operator świadczący powszechną usługę pocztową – Podmiot prywatny świadczący usługę formalnego doręczenia pism organów sądowych lub administracyjnych

*) Artykuł 2 pkt 13 i art. 3 dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/6/WE z dnia 20 lutego 2008 r. należy interpretować w ten sposób, że operatorzy świadczący usługę doręczania listów, tacy jak będący przedmiotem postępowań głównych,

którzy jako posiadacze koncesji krajowej upoważniającej ich do świadczenia tej usługi są zobowiązani, zgodnie z przepisami prawa krajowego do świadczenia usług formalnego doręczania pism organów sądowych lub administracyjnych, powinni być uznani za „operatorów świadczących usługę powszechną" w rozumieniu tych przepisów, co oznacza, że usługi te powinny być zwolnione z podatku od wartości dodanej na podstawie art. 132 ust. 1 lit. a) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej jako usługi świadczone przez „publiczne służby pocztowe".

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 16 października 2019 r. w sprawie C-270/18, UPM France SAS przeciwko Premier ministre, Ministre de l'Action et des Comptes publics

Odesłanie prejudycjalne – Dyrektywa 2003/96/WE – Opodatkowanie produktów energetycznych i energii elektrycznej – Artykuł 21 ust. 5 akapit trzeci – Zwolnienie drobnych producentów energii elektrycznej, uzależnione od opodatkowania wyprodukowanej energii elektrycznej – Brak, w dozwolonym okresie przejściowym, podatku wewnętrznego od końcowego zużycia energii elektrycznej – Artykuł 14 ust. 1 lit. a) – Obowiązek zwolnienia produktów energetycznych i energii elektrycznej wykorzystywanych do produkcji energii elektrycznej

*) Artykuł 21 ust. 5 akapit trzeci zdanie drugie dyrektywy Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej należy interpretować w ten sposób, że przewidziane w tym przepisie zwolnienie drobnych producentów energii elektrycznej, pod warunkiem że w drodze odstępstwa od art. 14 ust. 1 lit. a) tej dyrektywy produkty energetyczne wykorzystywane do produkcji tej energii elektrycznej podlegają opodatkowaniu, nie mogło być stosowane przez Republikę Francuską w przyznanym jej okresie przejściowym, zgodnie z art. 18 ust. 10 akapit drugi tej dyrektywy, do dnia 1 stycznia 2009 r., w którym to okresie owo państwo członkowskie nie wprowadziło systemu opodatkowania energii elektrycznej przewidzianego w tej dyrektywie.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 17 października 2019 r. w sprawie C-653/18, Unitel Sp. z o.o. przeciwko Dyrektorowi Izby Skarbowej w Warszawie

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 146 – Zwolnienia w eksporcie – Pojęcie „dostawy towarów" – Artykuł 131 – Warunki ustanawiane przez państwa członkowskie – Zasada proporcjonalności – Zasada neutralności podatkowej – Dowody – Oszustwo – Praktyka państwa członkowskiego polegająca na odmowie przyznania prawa do zwolnienia, w przypadku gdy nabywca wywożonych towarów nie jest ustalony

*) Artykuł 146 ust. 1 lit. a) i b) oraz art. 131 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, a także zasady neutralności podatkowej i proporcjonalności należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one praktyce krajowej, takiej jak będąca przedmiotem postępowania głównego, polegającej na uznawaniu w każdym wypadku, że nie dochodzi do dostawy towarów w rozumieniu tego pierwszego przepisu, i w konsekwencji na odmowie skorzystania ze zwolnienia z podatku od wartości dodanej (VAT), jeżeli dane towary zostały wywiezione poza terytorium Unii Europejskiej, a po dokonaniu wywozu organy podatkowe stwierdziły, że nabywcą tych towarów nie była osoba wykazana na fakturze wystawionej przez podatnika, lecz inny nieustalony podmiot. W takich okolicznościach należy odmówić skorzystania ze zwolnienia z VAT przewidzianego w art. 146 ust. 1 lit. a) i b) tej dyrektywy, jeżeli brak ustalenia rzeczywistego nabywcy uniemożliwia wykazanie, że dana transakcja stanowi dostawę towarów w rozumieniu tego przepisu, lub jeżeli zostanie stwierdzone, że podatnik ten wiedział lub powinien był wiedzieć, iż owa transakcja wiąże się z oszustwem popełnionym na szkodę wspólnego systemu VAT.

*) Dyrektywę 2006/112 należy interpretować w ten sposób, że, gdy w tych okolicznościach następuje odmowa skorzystania ze zwolnienia z podatku od wartości dodanej (VAT) przewidzianego w art. 146 ust. 1 lit. a) i b) dyrektywy 2006/112, należy uznać, że dana transakcja nie stanowi transakcji podlegającej opodatkowaniu i w związku z tym nie uprawnia do odliczenia VAT naliczonego.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 17 października 2019 r. w sprawie C-579/18, Ministère public, Ministre des Finances du Royaume de Belgique przeciwko QC, Comida paralela 12

Odesłanie prejudycjalne – Podatek akcyzowy – Dyrektywa 2008/118/WE – Artykuły 8 i 38 – Dłużnik z tytułu podatku akcyzowego w następstwie nieprawidłowego wprowadzenia wyrobów na terytorium państwa członkowskiego – Pojęcie – Spółka odpowiedzialna cywilnoprawnie za czyny popełnione przez osobę zarządzającą spółką

*) Artykuł 38 w związku z art. 8 ust. 2 dyrektywy Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylającej dyrektywę 92/12/EWG należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie przepisom krajowym, takim jak będące przedmiotem postępowania głównego, które w przypadku nieprawidłowego wprowadzenia na terytorium państwa członkowskiego wyrobów akcyzowych dopuszczonych do konsumpcji w innym państwie członkowskim, czynią dłużnikiem solidarnym z tytułu podatku akcyzowego osobę prawną odpowiedzialną cywilnoprawnie za czyny zabronione karnie, popełnione przez osobę nią zarządzającą.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 17 października 2019 r. w sprawie C-459/18, Argenta Spaarbank NV przeciwko Belgische Staat

Odesłanie prejudycjalne – Przepisy podatkowe – Podatek dochodowy od osób prawnych – Odliczenie na kapitał wysokiego ryzyka – Pomniejszenie kwoty podlegającej odliczeniu przez spółki mające stały zakład w innym państwie członkowskim i osiągające dochody zwolnione na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania – Artykuł 49 TFUE – Swoboda przedsiębiorczości – Niekorzystne traktowanie – Brak

*) Artykuł 49 TFUE należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się on uregulowaniu krajowemu, takiemu jak omawiane w postępowaniu głównym, na podstawie którego przy obliczaniu odliczenia przyznanego spółce

podlegającej w całości opodatkowaniu w danym państwie członkowskim i posiadającej w innym państwie członkowskim stały zakład, którego dochody są zwolnione w pierwszym państwie członkowskim na mocy umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, wartość netto aktywów tego stałego zakładu jest uwzględniana, z jednej strony, przy obliczaniu odliczenia na kapitał wysokiego ryzyka przyznanego spółce będącej rezydentem, ale, z drugiej strony, kwota odliczenia jest pomniejszana o najmniejszą z następujących kwot, to znaczy, o część odliczenia na kapitał wysokiego ryzyka dotyczącą stałego zakładu lub o dodatni wynik osiągnięty przez ten stały zakład, podczas gdy takie pomniejszenie nie ma zastosowania w przypadku, gdy stały zakład jest położony w pierwszym państwie członkowskim.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 17 października 2019 r. w sprawie C-692/17, Paulo Nascimento Consulting – Mediação Imobiliária Lda przeciwko Autoridade Tributária e Aduaneira

Odesłanie prejudycjalne – Podatek od towarów i usług (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Zwolnienia – Artykuł 135 ust. 1 lit. b) i d) – Transakcje dotyczące udzielania kredytów i pośrednictwa kredytowego oraz zarządzania kredytami – Transakcje dotyczące długów, z wyjątkiem windykacji należności – Odpłatna cesja na rzecz osoby trzeciej pozycji w postępowaniu mającym na celu egzekucję wierzytelności uznanej orzeczeniem sądowym

*) Artykuł 135 ust. 1 lit. b) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że zwolnienie, które przepis ten przewiduje dla transakcji dotyczących udzielania kredytów, pośrednictwa kredytowego lub zarządzania kredytami, nie ma zastosowania do transakcji, która polega na odpłatnej cesji dokonanej przez podatnika na osobę trzecią wszystkich praw i obowiązków wynikających z jego pozycji procesowej w postępowaniu mającym na celu egzekucję wierzytelności, która została uznana orzeczeniem sądowym i za którą zapłata została zabezpieczona prawem do zajętej nieruchomości przysądzonej temu podatnikowi.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 24 października 2019 r. w sprawie C-35/19, BU przeciwko État belge

Odesłanie prejudycjalne – Swobodny przepływ pracowników – Równość traktowania – Podatek dochodowy – Ustawodawstwo krajowe – Zwolnienie od opodatkowania świadczeń przyznawanych osobom niepełnosprawnym – Świadczenia uzyskane w innym państwie członkowskim – Wyłączenie – Odmienne traktowanie

*) Artykuł 45 TFUE należy interpretować w ten sposób, iż stoi on na przeszkodzie przepisom państwa członkowskiego, takim jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, które, bez żadnego uzasadnienia w tym względzie, czego weryfikacja należy jednak do sądu krajowego, przewidują, że zwolnienie z opodatkowania świadczeń z tytułu niepełnosprawności jest uzależnione od tego, czy owe świadczenia są wypłacane przez organ zainteresowanego państwa członkowskiego, co wyklucza możliwość skorzystania z tego zwolnienia w odniesieniu do świadczeń tego samego rodzaju wypłacanych przez inne państwo członkowskie, nawet jeżeli ich beneficjent zamieszkuje w zainteresowanym państwie członkowskim.

Rolnictwo i rybołówstwo

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 października 2019 r. w sprawie C-378/18, Landwirtschaftskammer Niedersachsen przeciwko Reinhardowi Westphalowi

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2988/95 – Ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej – Artykuł 3 ust. 1 – Termin przedawnienia – Rozporządzenia (EWG) nr 3887/92 i (WE) nr 2419/2001 – Zintegrowany system zarządzania niektórymi systemami pomocy i ich kontroli – Zwrot nienależnych kwot – Zastosowanie łagodniejszego przepisu dotyczącego przedawnienia

*) Artykuł 49 ust. 6 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2419/2001 z dnia 11 grudnia 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli niektórych wspólnotowych systemów pomocy ustanowionych

rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3508/92, zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 118/2004 z dnia 23 stycznia 2004 r., należy interpretować w ten sposób, że początek biegu przedawnienia, który przepis ten przewiduje, jest ustalany zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich i odpowiada w przypadku nieprawidłowości ciągłych lub powtarzających się dacie ustania nieprawidłowości.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 16 października 2019 r. w sprawie C-490/18, SD przeciwko Agrárminiszter

Odesłanie prejudycjalne – Wspólna polityka rolna – Sektor pszczelarski – Rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 – Rozporządzenie delegowane (UE) 2015/1366 – Wniosek o przyznanie pomocy – Warunki – Minimalna liczba kolonii pszczół – Ustalenie z mocą wsteczną – Zasada pewności prawa – Zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań

*) Z zastrzeżeniem ustaleń, jakich powinien dokonać sąd odsyłający, zasady pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, by uregulowanie krajowe takie jak to rozpatrywane w postępowaniu głównym, które na podstawie art. 55 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ustanawia program w sektorze pszczelarskim na kolejny okres trzech lat, po pierwsze, określało warunki przyznania pomocy w tym sektorze odmienne od warunków przewidzianych w poprzednich programach, a po drugie, pozwalało pszczelarzom na korzystanie z tej pomocy od daty wcześniejszej niż data wejścia w życie owego uregulowania, jeśli spełniają oni nowe warunki przewidziane w tym uregulowaniu.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 17 października 2019 r. w sprawie C-239/18, Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH przeciwko Freistaat Thüringen

Odesłanie prejudycjalne – Ochrona odmian roślin – Rozporządzenie (WE) nr 2100/94 – Odstępstwo przewidziane w art. 14 – Rozporządzenie (WE) nr 1768/95 – Artykuł 11 ust. 1 i 2 – Wnioski o udzielenie informacji – Informacje dostarczane przez organy urzędowe – Wniosek o udzielenie informacji na temat rzeczywistego wykorzystania materiału rozmnożeniowego danych gatunków lub odmian – Treść wniosku

*) Artykuł 11 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1768/95 z dnia 24 lipca 1995 r. ustanawiającego przepisy wykonawcze w zakresie odstępstwa rolnego przewidzianego w art. 14 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin należy interpretować w ten sposób, że nie przewiduje on, iż posiadacz wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin może zwrócić się do organu urzędowego z wnioskiem o udzielenie informacji dotyczących wykorzystania materiału rozmnożeniowego gatunków, gdy taki wniosek nie wskazuje konkretnej chronionej odmiany, w odniesieniu do której żąda się takich informacji.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 17 października 2019 r. w sprawie C-569/18, Caseificio Cirigliana Srl, Mail Srl, Sorì Italia Srl przeciwko Ministero delle Politiche agricole alimentari e forestali, Presidenza del Consiglio dei Ministri, Ministero della Salute

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (UE) nr 1151/2012 – Artykuł 4 lit. c) i art. 7 ust. 1 lit. e) – Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych – Uczciwa konkurencja – Mozzarella di Bufala Campana ChNP – Obowiązek wyodrębnienia stref do produkcji Mozzarella di Bufala Campana ChNP

*) Artykuł 4 lit. c) i art. 7 ust. 1 lit. e) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych oraz specyfikację produktu Mozzarella di Bufala Campana ChNP należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu takiemu jak analizowane w postępowaniu głównym, które stanowi,

że działalność w zakresie produkcji sera Mozzarella di Bufala Campana ChNP powinna być prowadzona w strefach przeznaczonych wyłącznie do tej produkcji, w tym także w obrębie jednego zakładu, w których zakazane jest posiadanie oraz przechowywanie mleka pochodzącego z gospodarstw nieobjętych systemem kontroli ChNP „Mozzarella di Bufala Campana", jeżeli uregulowanie to stanowi niezbędny i proporcjonalny środek umożliwiający ochronę jakości takiego produktu lub zapewnienie kontroli specyfikacji tej ChNP, co powinien zweryfikować sąd odsyłający.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 17 października 2019 r. w sprawie C-423/18, Südzucker AG przeciwko Hauptzollamt Karlsruhe

Odesłanie prejudycjalne – Rolnictwo – Wspólna organizacja rynków – Rozporządzenie (WE) nr 967/2006 – Artykuł 3 ust. 2 – Cukier – Opłata za nadwyżki – Termin powiadomienia o całkowitej kwocie opłaty do uiszczenia – Maksymalny termin późniejszej zmiany – Zasady proporcjonalności, pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań

*) Artykuł 3 ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia Komisji (WE) nr 967/2006 z dnia 29 czerwca 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 318/2006 w odniesieniu do pozakwotowej produkcji cukru należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego wysyła danemu producentowi cukru powiadomienie o nadwyżce cukru w terminie określonym w tym przepisie, termin ten ma co do zasady również zastosowanie do zmiany takiego powiadomienia wynikającej z kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 10 rozporządzenia Komisji (WE) nr 952/2006 z dnia 29 czerwca 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 318/2006 w odniesieniu do zarządzania rynkiem wewnętrznym cukru oraz systemu kwot, zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 707/2008 z dnia 24 lipca 2008 r. Przekroczenie tego terminu może być jednak dopuszczalne, jeżeli właściwy organ krajowy, z wyjątkiem zaniedbania z jego strony, nie miał wiedzy o szczegółach produkcji cukru danego przedsiębiorstwa, i że ten brak wiedzy można racjonalnie przypisać wspomnianemu przedsiębiorstwu, ponieważ nie działało ono w dobrej wierze

i nie przestrzegało wszystkich istotnych przepisów. Ustalenie, czy taka sytuacja ma miejsce w postępowaniu głównym, w świetle ogółu okoliczności postępowania głównego, należy do sądu odsyłającego.

*) W braku przepisów prawa Unii dotyczących terminu, w którym państwa członkowskie powinny wysłać producentom cukru powiadomienia o zmianie opłaty za nadwyżki wyprodukowanego cukru po upływie terminu wyznaczonego w art. 3 ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 967/2006, do sądu krajowego należy ustalenie, w każdym konkretnym przypadku i w świetle wszystkich okoliczności sprawy w postępowaniu głównym, czy termin ten jest zgodny z zasadami równoważności i skuteczności, a także z zasadą pewności prawa.

Transport

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 24 października 2019 r. w sprawie C-515/18, Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato przeciwko Regione autonoma della Sardegna

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 – Usługi publiczne w zakresie transportu pasażerskiego – Transport kolejowy – Umowy o świadczenie usług publicznych – Bezpośrednie udzielenie zamówienia – Obowiązek uprzedniej publikacji ogłoszenia o bezpośrednim udzieleniu zamówienia – Zakres

*) Artykuł 7 ust. 2 i 4 rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 należy interpretować w ten sposób, że właściwe organy krajowe, które zamierzają bezpośrednio udzielić zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowego transportu pasażerskiego, nie są zobowiązane do opublikowania lub przekazania wszelkich informacji potencjalnie zainteresowanym podmiotom gospodarczym, niezbędnych do umożliwienia im przygotowania wystarczająco szczegółowej oferty, która może być przedmiotem oceny porównawczej, ani do przeprowadzenia

takiej oceny porównawczej wszystkich ofert ewentualnie otrzymanych po opublikowaniu tych informacji.

Postanowienie Trybunału (izba) z dnia 24 października 2019 r. w sprawie C-756/18, LC, MD przeciwko easyJet Airline Co. Ltd

Odesłanie prejudycjalne – Regulamin postępowania przed Trybunałem – Artykuł 99 – Transport lotniczy – Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 – Duże opóźnienie lotu – Prawo pasażerów do odszkodowania – Dowód stawienia się pasażera na odprawę – Rezerwacja potwierdzona przez przewoźnika lotniczego

*) Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91, a w szczególności jego art. 3 ust. 2 lit. a), należy interpretować w ten sposób, że pasażerom lotu opóźnionego przy przylocie o co najmniej trzy godziny i posiadającym potwierdzoną rezerwację na ten lot nie można odmówić odszkodowania zgodnie z tym rozporządzeniem jedynie na tej podstawie, że w chwili wystąpienia o odszkodowanie nie udowodnili oni swojej obecności przy odprawie na ten lot, w szczególności przy pomocy karty pokładowej, chyba że zostanie wykazane, że pasażerowie ci nie zostali przewiezieni przy pomocy opóźnionego lotu, o którym mowa, co podlega weryfikacji przez sąd krajowy.

Zamówienia publiczne

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 października 2019 r. w sprawie C-285/18, Kauno miesto savivaldybė, Kauno miesto savivaldybės administracija

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne – Dyrektywa 2014/24/UE – Artykuł 12 ust. 1 – Stosowanie w czasie – Swoboda państw członkowskich w zakresie wyboru sposobu świadczenia usług – Granice – Zamówienia publiczne

będące przedmiotem zamówienia typu „in- house" – Zamówienie typu in- house – Pokrywanie się zakresów zamówienia publicznego i zamówienia typu in- house

*) Sytuacja taka jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której instytucja zamawiająca udzieliła zamówienia publicznego osobie prawnej, nad którą sprawuje kontrolę podobną do tej, jaką sprawuje nad własnymi jednostkami, w ramach postępowania wszczętego w czasie, gdy dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi nadal obowiązywała i które doprowadziło do zawarcia umowy po uchyleniu tej dyrektywy, czyli w dniu 18 kwietnia 2016 r., wchodzi w zakres stosowania dyrektywy 2014/24/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18, jeżeli instytucja zamawiająca ostatecznie rozstrzygnęła kwestię, czy była ona zobowiązana do ogłoszenia wcześniej przetargu w celu udzielenia zamówienia publicznego rozpatrywanego w postępowaniu głównym po tej dacie.

*) Artykuł 12 ust. 1 dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie przepisowi krajowemu, na mocy którego państwo członkowskie uzależnia możliwość udzielenia zamówienia typu in- house w szczególności od warunku, że umowy zawierane w ramach udzielania zamówień publicznych nie pozwalają na zapewnienie dobrej jakości, dostępności i ciągłości świadczonych usług, o ile wybór konkretnego sposobu świadczenia usług, dokonany na etapie poprzedzającym udzielenie zamówienia publicznego, jest zgodny z zasadami równego traktowania, niedyskryminacji, wzajemnego uznawania, proporcjonalności i przejrzystości.

*) Artykuł 12 ust. 1 dyrektywy 2014/24, w świetle zasady przejrzystości, należy interpretować w ten sposób, że warunki, od których państwa członkowskie uzależniają udzielanie zamówień in- house, powinny zostać ustanowione w oparciu o precyzyjne i jasne przepisy prawa dotyczące zamówień publicznych, które muszą być wystarczająco dostępne i przewidywalne w zakresie ich stosowania, tak aby uniknąć wszelkiego ryzyka arbitralności, czego ustalenie należy w niniejszej sprawie do sądu odsyłającego.

*) Udzielenie zamówienia typu in- house, które spełnia warunki określone w art. 12 ust. 1 lit. a)–c) dyrektywy 2014/24, nie jest samo w sobie zgodne z prawem Unii.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 października 2019 r. w sprawie C-267/18, Delta Antrepriză de Construcţii şi Montaj 93 SA przeciwko Compania Naţională de Administrare a Infrastructurii Rutiere SA

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne – Procedura udzielania zamówień publicznych – Dyrektywa 2014/24/UE – Artykuł 57 ust. 4 – Fakultatywne podstawy wykluczenia – Wykluczenie wykonawcy z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego – Rozwiązanie wcześniejszej umowy o udzielenie zamówienia publicznego z powodu częściowego podwykonawstwa – Pojęcie „znaczących lub uporczywych niedociągnięć" – Zakres

*) Artykuł 57 ust. 4 lit. g) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE, należy interpretować w ten sposób, że zlecenie podwykonawcy przez wykonawcę części robót budowlanych w ramach wcześniejszego zamówienia publicznego, o którym to podwykonawstwie zadecydowano bez zgody instytucji zamawiającej i które doprowadziło do rozwiązania umowy dotyczącej tego zamówienia, stanowi znaczące lub uporczywe niedociągnięcie przy wykonywaniu istotnego zobowiązania związanego ze wspomnianym zamówieniem w rozumieniu rzeczonego przepisu, a zatem może ono uzasadniać wykluczenie tego wykonawcy z udziału w późniejszym postępowaniu w sprawie udzielenie zamówienia publicznego, jeżeli po przeprowadzeniu własnej oceny uczciwości i wiarygodności wykonawcy, którego dotyczyło rozwiązanie umowy w sprawie wcześniejszego zamówienia publicznego, instytucja zamawiająca prowadząca owo kolejne postępowanie o udzielenie zamówienia uzna, że takie podwykonawstwo prowadzi do utraty zaufania do danego wykonawcy. Jednakże przed orzeczeniem takiego wykluczenia instytucja zamawiająca powinna zgodnie z art. 57 ust. 6 tej dyrektywy w związku z jej motywem 102 umożliwić temu wykonawcy przedstawienie środków naprawczych, które przyjął w wyniku rozwiązania umowy dotyczącej wcześniejszego zamówienia publicznego.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

[*) Podstawę opracowania not dotyczących orzeczeń ETPC stanowią noty informacyjne MSZ oraz informacje zawarte w bazie HUDOC]

Wyrok Izby z dnia 8 października 2019 r. w sprawie *Szurovecz przeciwko Węgrom* (skarga nr 15428/16)

Naruszenie art. 10 EKPC – wolność wypowiedzi – odmowa dostępu dziennikarza do ośrodka dla uchodźców

Skarżący jest obywatelem Węgier i mieszka w Mezőberény. Pracował on jako dziennikarz dla internetowego portalu informacyjnego *abcug.hu*. W ramach działalności dziennikarskiej złożył wniosek do władz imigracyjnych o możliwość wejścia na teren ośrodka dla uchodźców w Debreczynie celem przeprowadzenia wywiadów oraz zrobienia zdjęć tym osobom, które się na to zgodzą, a następnie sporządzenia raportu na temat warunków bytowania w tym ośrodku. Odmówiono mu dostępu do ośrodka, powołując się na prawo do prywatności oraz bezpieczeństwo osób w nim przebywających. Skarżący wyczerpał drogę sądową – krajowe sądy administracyjne uznały jego skargi za niedopuszczalne, jako że odmowa ze strony ośrodka nie miała postaci decyzji administracyjnej.

W skardze do ETPC skarżący powołał się na art. 10 w zw. z art. 13 Konwencji (wolność wypowiedzi dziennikarskiej oraz prawo do skutecznego środka odwoławczego), zarzucając w szczególności, że działania władzy imigracyjnych pozbawiły go możliwości raportowania o warunkach życiowych uchodźców w Debreczynie, co leżało w interesie publicznym, biorąc pod uwagę ówczesne apogeum kryzysu migracyjnego na Węgrzech.

Trybunał przychylił się do zarzutów skargi. Podkreślił, że praca badawcza jest koniecznym elementem wolności prasy i tym samym musi być chroniona, a tworzenie przeszkód w tym zakresie jest działaniem ingerującym w rolę prasy rozumianej jako „public watchdogs" Trybunał zaznaczył, że ograniczenie zdolności skarżącego do przeprowadzenia pracy badawczej, które skutkowało powstrzymaniem go od raportowania z pierwszej ręki w sprawach mających istotne znaczenie dla opinii publicznej, a mianowicie kryzysu uchodźczego na Węgrzech, nie zostało należycie uzasadnione. W szczególności nienależyte

uzasadnienie stanowił fakt, że władze podały jedynie ogólnikowe przyczyny – tj. możliwe problemy związane z bezpieczeństwem oraz życiem prywatnym uchodźców – bez dokonania wyważenia konkurujących w tej sprawie interesów.

Tym samym w ocenie ETPC Węgry dopuściły się naruszenia art. 10 EKPC.

Wyrok Wielkiej Izby z dnia 17 października 2019 r. w sprawie *López Ribalda i inni przeciwko Hiszpanii* (skargi połączone nr 1874/13 i 8567/13)

Brak naruszenia art. 8 EKPC – prawo do prywatności – ukryty nadzór pracodawcy za pomocą monitoringu wizyjnego – brak naruszenia art. 6 EKPC – prawo do sprawiedliwego procesu – podejrzenie poważnych uchybień pracowniczych oraz ryzyko dużych strat firmy jako okoliczności uzasadniające stosowanie ukrytego nadzoru

Skarżący pracownicy jednego z supermarketów w Hiszpanii stali się obiektem niejawnego monitorowania przy pomocy ukrytej kamery. Rozwiązanie takie zostało zastosowane przez pracodawcę po tym, jak odkryto liczne nieprawidłowości pomiędzy faktycznym a kasowym stanem towaru w sklepie, a tym samym po odnotowaniu strat za okres 5-ciu miesięcy. Straty pracodawcy wynosiły od ponad 7 do prawie 25 tysięcy euro miesięcznie. Pracodawca zainstalował zarówno kamery widoczne, jak i niewidoczne, o których pracownicy nie zostali powiadomieni. Wszyscy pracownicy podejrzewani o kradzieże zostali wezwani do menadżera, który pokazał im zapisy z ukrytych kamer. Skarżący zostali w ten sposób oskarżeni o kradzież towaru, a w rezultacie dyscyplinarnie zwolnieni z pracy. Po wyczerpaniu krajowej drogi sądowej byli pracownicy supermarketu wnieśli skargi do ETPC.

W skardze do Trybunału zarzucono naruszenie art. 6 (prawo do sprawiedliwego procesu poprzez dopuszczenie dowodów pozyskanych z naruszeniem prawa, tj. nagrań z ukrytych kamer) oraz art. 8 (prawo do prywatności) EKPC.

W wyroku z dnia 9 stycznia 2018 r. Trybunał uznał, że monitorowanie – bez ich wiedzy – sprzedawców w hiszpańskim supermarkecie stanowiło naruszenie prawa

do poszanowania życia prywatnego pracowników i było nieproporcjonalne.

Nie godząc się z tym rozstrzygnięciem, rząd Hiszpanii zwrócił się z wnioskiem o skierowanie sprawy do Wielkiej Izby ETPC w składzie 17 sędziów.

Wielka Izba uznała, że Hiszpania nie naruszyła prawa do prywatności skarżących. W ocenie Trybunału istotne było, że kamery zostały umieszczone w miejscach publicznie dostępnych, w których, oprócz pracowników, przebywali także klienci. Biorąc pod uwagę okres prowadzenia monitoringu (kilka dni) oraz liczbę osób, które uzyskały dostęp do nagrań (kierownik sklepu oraz przedstawiciel organizacji związkowej), Trybunał stwierdził, że ingerencja w prywatność pracowników nie była zbyt poważna.

Ponadto, brak uprzedniej informacji o prowadzeniu monitoringu został przez Wielką Izbę uznany za uzasadniony w świetle okoliczności sprawy. W ocenie Wielkiej Izby nie ulegało bowiem wątpliwości, że przekazanie informacji o prowadzeniu monitoringu konkretnych stref (za pośrednictwem ukrytych kamer) uniemożliwiłoby osiągnięcie celu, dla którego kamery zostały zainstalowane.

W świetle powyższych okoliczności ingerencja w prawo do prywatności pracowników została przez ETPC w składzie Wielkiej Izby uznana za proporcjonalną. Nie miało zatem miejsca naruszenie art. 8 EKPC. Tym samym również zarzut naruszenia art. 6 został uznany na bezzasadny.

Nowe pytania prejudycjalne sądów administracyjnych

Postanowienie WSA we Wrocławiu z dnia 3 października 2019 r. w sprawie sygn. akt I SA/Wr 448/19

„Czy dodatkowe zobowiązanie podatkowe takie jak przewidziane w treści art. 112b ust. 2 ustawy o VAT jest zgodne z przepisami dyrektywy 2006/112/WE Rady z 28.11.2006r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE z 2006 r. Nr L 347 s.1 ze zm.; dalej: dyrektywa 112) (a w szczególności art. 2, art. 250, art. 273), art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, art. 325 TFUE i zasadą proporcjonalności?”.

Postanowienie NSA z dnia 17 października 2019 r. w sprawie sygn. akt I FSK 2248/18

„I. Czy artykuł 110 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej - w ersja skonsolidowana 2012 r. (Dz. Urz. U.E. z dnia 26 października 2012 r. Nr C 326 s. 1 i nast.) oraz art. 273 Dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.Urz. UE seria L z 2006 r. Nr 347/1, ze zm.; dalej: "dyrektywa 2006/112/WE") nie sprzeciwiają się przepisowi takiemu jak art. 103 ust. 5a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r., poz. 710, ze zm.; dalej: "u.p.t.u.") stanowiącemu, że w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych podatnik jest obowiązany, bez wezwania naczelnika urzędu celnego, do obliczania i wpłacania kwot podatku na rachunek izby celnej właściwej w zakresie wpłat podatku akcyzowego: 1) w terminie 5 dni od dnia, w którym towary te zostały wprowadzone do określonego we właściwym zezwoleniu miejsca odbioru wyrobów akcyzowych – jeżeli towary są nabywane wewnątrzwspólnotowo w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym przez zarejestrowanego odbiorcę z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy zgodnie z przepisami o podatku akcyzowym; 2) w terminie 5 dni od dnia wprowadzenia tych towarów z terytorium państwa członkowskiego innego niż terytorium kraju do składu podatkowego; 3) z chwilą przemieszczenia tych towarów na terytorium kraju – jeżeli towary są przemieszczane poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy zgodnie z przepisami o podatku akcyzowym?

II. Czy art. 69 dyrektywy 2006/112/WE nie sprzeciwia się przepisowi takiemu jak art. 103 ust. 5a u.p.t.u. stanowiącemu, że w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych podatnik jest obowiązany, bez wezwania naczelnika urzędu celnego, do obliczania i wpłacania kwot podatku na rachunek izby celnej właściwej w zakresie wpłat podatku akcyzowego: 1) w terminie 5 dni od dnia, w którym towary te zostały wprowadzone do określonego we właściwym zezwoleniu miejsca odbioru wyrobów akcyzowych – jeżeli towary są nabywane wewnątrzwspólnotowo w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym przez zarejestrowanego odbiorcę z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy zgodnie z przepisami o podatku akcyzowym; 2) w terminie 5 dni

od dnia wprowadzenia tych towarów z terytorium państwa członkowskiego innego niż terytorium kraju do składu podatkowego; 3) z chwilą przemieszczenia tych towarów na terytorium kraju – jeżeli towary są przemieszczane poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy zgodnie z przepisami o podatku akcyzowym - przy interpretacji, że powyższe kwoty nie stanowią zaliczek na VAT w rozumieniu art. 206 dyrektywy 2006/112/WE?

III. Czy zaliczka na VAT w rozumieniu art. 206 dyrektywy 2006/112/WE, nieuiszczona w terminie, traci swój byt prawny z końcem okresu rozliczeniowego podatku, na poczet którego ma być uiszczona?”.